

ÚTDRÁTTUR UMSAGNAR	VIÐBRÖGÐ
HMS 6.febrúar	
Brunavarnasvið HMS metur svo á ef litið er til eftirfarandi greina matsskyldufyrirspurnar, 2.3.3 Þjöppun vetnis og áfylling flutningseininga — Svæði 2 og 4.3 Áhættumat, virðist geta misræmis í texta er varðar áætlað geymt hámarks magn vetnis á svæðinu á hverjum tíma. Jafnframt er það mat Brunavarnasviðs HMS að nauðsynlegt sé að framkvæma áhættumat og eftir atvikum brunahönnun fyrir mannvirkin í samræmi við 9.2.4 gr. byggingarreglugerðar nr. 112/2012. Brunavarnasvið HMS bendir jafnframt á nauðsyn þess að ákvæðum reglugerðar nr. 1050/2017 sé fylgt eftir, er varðar gerð öryggis- og viðbragðsáætlana og það gert í samvinnu við viðeigandi viðbragðsaðila, til að tryggja viðeigandi bjargir komi til atvika sem leitt geti af sér hættu fyrir fólk, eignir eða umhverfi.	Til að taka af allan vafa verður geymt hámarks magn vetnis <u>allt að 5 tonn á hverjum tíma</u>. Meint misræmi í texta greinargerðar er því hér með leiðrétt. Nú stendur yfir gerð ítarlegra áhættumats og deilihönnun verkefnis mun leggja áherslu á brunahönnun mannvirkja í samræmi við gildandi byggingarreglugerð. Ákvæðum reglugerðar 1050/2017 verður jafnframt fylgt eftir í hvívetna til að tryggja öryggi fólks, eigna og umhverfis.
Skipulagsfulltrúi Reykjavíkurborgar 6. febrúar	
Í umsögn sinni telur Reykjavíkurborg að innsend greinargerð geri nægjanlega grein fyrir framkvæmdinni og þeim umhverfispáttum sem hún tekur til. Gerð er grein fyrir helstu umhverfispáttum sem geta orðið fyrir áhrifum vegna fyrirhugaðrar framkvæmdar í tilkynningu til ákvörðunar um matskyldu. Þar eru tilgreindir helstu áhrifaþættir og telur Reykjavíkurborg þá umfjöllun fullnægjandi og færir skýrslan rök fyrir því að einungis verði um að ræða óveruleg umhverfisáhrif vegna framkvæmdarinnar. Fyrirhuguð framkvæmd samræmist ákvæðum gildandi aðalskipulags Reykjavíkur 2040 en ljóst er að gera þarf breytingu á deiliskipulagi svæðisins í tengslum við uppskiptingu lóðar og innleiðingu sérskilmála.	Tekið er undir með skipulagsfulltrúa Reykjavíkurborgar. Framkvæmdaraðilar eru meðvitaðir um að gera þurfi breytingu á deiliskipulagi svæðisins í tengslum við uppskiptingu lóðar og innleiðingu sérskilmála. Eiga framkvæmdaraðilar í viðræðum við eiganda lóðarinnar, Reykjavíkurborg, sem og núverandi leigutaka lóðar, Landsnet og Veitur, um útfærslu verkefnis sem samrýmist þeirra áætlunum og kröfum skipulagsyfirvalda.

Í greinargerðinni er gerð ítarleg grein fyrir umfangi og eðli umhverfisáhrifa í tengslum við framkvæmdina. Þar er fjallað um samlegðaráhrif með áhrifum annarra framkvæmda og getið um vinnslu bráðabirgða áhættumats, þar sem mótvægisáðgerðir eru m.a. skilgreindar og teknar inn í hönnunarferlið. Þá er fjallað um áhrif á vatn og lífríki auk áhrifa á menningarminjar. Að lokum er fjallað um mótvægisáðgerðir vegna áhrifa framkvæmdar. Þar er lögð áhersla á að útfærsla framkvæmdar verði með þeim hætti að öll umhverfisáhrif verði lágmörkuð með vel skilgreindum mótvægisáðgerðum. Er það niðurstaða fulltrúa Reykjavíkurborgar að út frá ofangreindum atriðum sé ekki gert ráð fyrir að framkvæmdin hafi í för með sér neikvæð umhverfisáhrif og má ætla að áhrifin verði einungis óveruleg. Því er ekki talið framkvæmdin falli undir mat á umhverfisáhrifum.	
Minjastofnun 7. febrúar	
Í umsögn sinni staðfestir Minjastofnun það sem fram kom í greinargerð framkvæmdaraðila að engar fornleifar séu skráðar á lóðinni og að næsta skráða fornleif sé í um 150 metra fjarlægð frá lóðarmörkum. Engin húsanna á lóðinni falla undir ákvæði laga nr. 80/2012 um menningarminjar og því er ekki farið fram á húsaskráningu. Minjastofnun Íslands gerir ekki athugasemdir við fyrirhugaðar framkvæmdir eins og þær eru kynntar í greinargerð en bendir á að ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.	Framkvæmdaraðili tekur undir með umsögn Minjastofnunar.

Umhverfis- og orkustofnun 7. febrúar	
Í umsögn sinni áréttar Umhverfis- og orkustofnun að starfsemin sé háð starfsleyfi Umhverfis- og orkustofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Stofnunin minnir á málshraðaviðmið stofnunarinnar fyrir útgáfu starfsleyfa er allt að 240 dagar frá móttöku fullnægjandi umsóknar. Umhverfis- og orkustofnun bendir á að starfsemin þarf að vera í samræmi við skipulag svæðisins áður en sótt er um starfsleyfi. Byggt á framkvæmdalýsingu greinargerðar telur Umhverfis- og orkustofnun að framkvæmdin muni ekki hafa áhrif á ásýnd svæðisins. Stofnunin ítrekar að ekki verði farið yfir mörk fyrir hávaða frá atvinnustarfseminni, í samræmi við töflu III í viðauka reglugerðar nr. 724/2008 um hávaða. Stofnunin bendir á misræmi í orðalagi í köflum 2.2.3 og 4.3 í greinargerð um geymt magn vetnis. Í fyrri kaflanum áætla framkvæmdaaðili að geymt verði að hámarki 5 tonn af vetni á svæðinu, en í síðari kaflanum innan við 5 tonn af vetni. Ef geymd verða 5 tonn af vetni á svæðinu skal framkvæmdaaðili gera áætlun um stórslysavarnir og veita upplýsingar um öryggisstjórnunarkerfi sbr. 8. gr. reglugerðar nr. 1050/2017. Niðurstaða Umhverfis- og orkustofnunar eru sú að í matsskyldufyrirspurninni sé gerð nægjanleg grein fyrir þeim umhverfisáhrifum sem framkvæmdin geti haft. Stofnunin telur að framkvæmdin sé ekki líkleg til að valda umtalsverðum umhverfisáhrifum og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.	Við hönnun og útfærslu verður séð til þess að hávaði frá rekstri yfirstígi ekki þau mörk sem sett eru fram í töflu III í viðauka reglugerðar nr. 724/2008 um hávaða. Til að taka af allan vafa gera verður geymt hámarksmagn vetnis <u>allt að 5 tonn á hverjum tíma</u>. Meint misræmi í texta greinargerðar er því hér með leiðrétt. Að öðru leyti er tekið undir með umsögn UOS.

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur 11. febrúar

Í umsögninni kemur fram að á lóðinni hefur verið tengivirki en af spennum og öðrum búnaði kann að hafa lekið olía og mengað jarðveg innan lóðar. Af því leiðir að kanna þarf mengunarástand lóðar áður en hafist verður handa við jarðvinnu og, ef ástæða er til, vinna áhættugreiningu með tilliti til mengunar sbr. 10. gr. rg. nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg. Hluti af áhættugreiningunni er að leggja til hvernig meðhöndla skal mengaðan jarðveg ef hann er til staðar. HER ber að framkvæma frummat á lóðinni sbr. 8. gr. sömu reglugerðar.

HER hefur kynnt sér erlendar rannsóknir og gögn varðandi vetnisáfyllingarstöðvar og vetnisframleiðslu og samkvæmt þeim gögnum þarf að gera heildstætt áhættumat áður en staðsetning slíkrar starfsemi er ákveðin. Í tilkynningunni kemur fram að búið sé að framkvæma áhættumat til bráðabirgða en fullt áhættumat verði gert við hönnun framkvæmdarinnar. Að mati HER þyrfti fullt áhættumat að liggja fyrir áður en farið er í frekari framkvæmdir.

HER telur einnig mikilvægt að greina áhrif þungaumferðar til og frá fyrirhugaðri starfsemi getur haft á almenna umferð á svæðinu. Sérstaklega þarf einnig að skoða umferð innan lóðar til að meta öryggi og hættu á óhöppum. Slík athugun gæti verið hluti af heildstæðu áhættumati á starfseminni.

HER telur að frekari upplýsingar skorti s.s. hvert er núverandi mengunarástand lóðar, möguleg viðbrögð við því, hvort fluttur verði inn nýr jarðvegur eða endurnýttur og í hvaða magni. Eins vantar og eins og fyrr er sagt heildstætt áhættumat. HER telur að framkvæma þurfi mat á umhverfisáhrifum þar sem farið er í alla þætti framkvæmdarinnar og metin öll áhrif og áhætta fyrir nærumhverfið. Eyða þarf óvissu með öryggi og áhættu

Landsvirkjun mun kanna mengunarástand lóðar áður en jarðvinna hefst og ef ástæða er til, vinna áhættugreiningu með tilliti til mengunar sbr. 10. gr. rg. nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg í samráði við HER.

Tekið er undir með HER og mun Landsvirkjun gera ítarlegt áhættumat á síðari stigum undirbúnings verkefnisins og mun niðurstöður liggja fyrir áður en ráðist verður í framkvæmdir. Einnig er tekið undir með HER að umferð innan lóðar verði skoðuð til að meta öryggi og hættu á óhöppum sem hluta af heildstæðu áhættumati á starfseminni.

Landsvirkjun mun kanna mengunarástand lóðar áður en jarðvinna hefst og vinna áhættugreiningu með tilliti til mengunar í samráði við HER ef ástæða er til.

Landsvirkjun mun því koma að fullu til móts við athugasemdir HER og telur að með því verði óvissu eytt um öryggi og hugsanlega áhættu. Landsvirkjun tekur því ekki undir með HER að nauðsynlegt sé að framkvæma mat á umhverfisáhrifum fyrir verkefnið.

Landsnet 11. febrúar

Fram kemur í umsögninni að Landsnet hafi nú þegar á fundum sínum ítrekað það við fulltrúa Landsvirkjunar og Linde að ákveðnar forsendur þurfi að vera uppfylltar áður en Landsnet getur tekið ákvörðun um að gera breytingar á fyrirliggjandi lóðaleigu-samningi við Reykjavíkurborg.

Þá er og mikilvægt er að metin verði áhætta sem slík starfsemi getur haft í för með sér, t.a.m. af sprengihættu, og lagt mat á þá áhættu í samhengi við nálægða við byggð, landnotkun og starfsemi annarra lóðarhafa, eins og, t.d. rekstur tengivirkis Landsnets að Korpu og aðliggjandi flutningskerfi. Tengivirki Landsnets við Korpu er eitt það mikilvægasta í flutningskerfinu, þar sem það er tengipunktur í orkuflutningi að stærstum hluta almennra neytenda á landinu, þ.e. íbúa á höfuðborgarsvæðinu. Að auki gæti nálægð tengivirkis og vetnisframleiðslunnar skapað hættu fyrir það starfsfólk sem þarf að sinna viðhaldi og eftirliti með tengivirkinu. Að mati Landsnets þarf að gæta þess að þessum sjónarmiðum við framhald mála.

Í fyrirliggjandi matsskyldufyrirspurn, sbr. einkum kafla 4.3, kemur fram að meðhöndlun vetnis geti falið í sér sprengihættu, líkt og gildir um annað eldsneyti. Framkvæmt hafi verið áhættumat til bráðabirgða, en við nánari hönnun framkvæmdar verði fullt áhættumat framkvæmt og nauðsynlegar ráðstafanir gerðar til að lágmarka áhættu. Af þessu tilefni bendir Landsnet á að til þess að fyrirtækið geti uppfyllt lögbundnar skyldur sínar, m.a. eins og þær eru skilgreindar í 1. mgr. 9. gr raforkulaga nr. 65/2003, með tilliti til öryggis og áreiðanleika afhendingar raforku, telur Landsnet nauðsynlegt að lagt sé fram ítarlegra áhættumat, einkum til þess að fá úr því skorið hvort fyrirhuguð áform um vetnisframleiðslu og -áfyllingu að Korpu valdi núverandi rekstri flutningskerfisins óásættanlega áhættu. Sú niðurstaða hefur eins og áður segir áhrif á ákvarðanir Landsnets um mögulegar breytingar á fyrirliggjandi lóðarleigu-samningi.

Landsvirkjun tekur undir með umsögn Landsnets og mun halda áfram samráði við fyrirtækið við undirbúning verkefnisins.

Nú stendur yfir gerð ítarlegra áhættumats þar sem áhætta vegna nálægðar við mikilvæga innviði flutningskerfis Landsnets verður greind sérstaklega og mótvægisaðgerðir settar fram til að takmarka þá áhættu eins og kostur er.

Niðurstöður áhættumatsins munu liggja fyrir áður en ráðist verður í framkvæmdir. Landsneti verða kynntar niðurstöðurnar og samráð verður haft við fyrirtækið um framhald verkefnisins.

Deilihönnun verkefnis mun jafnframt leggja áherslu á hönnun mannvirkja á þann hátt áhætta á umhverfi starfsemi sé lágörkuð. Ákvæðum reglugerðar 1050/2017 verður jafnframt fylgt eftir í hvívetna til að tryggja öryggi fólks, eigna og umhverfis.

Vegagerðin 11. febrúar

Í umsögn Vegagerðarinnar kemur fram að í skýrslunni séu kynntar mótvægisáðgerðir sem ætlað er að lágmarka alvarlegar afleiðingar vegna sprengi- og eldhættu, en ekki er fjallað um hættu vegna nálægðar við Vesturlandsveg, þ.e. möguleg áhrif á mannvirki og umferð vegna sprengi- og eldhættu, né hvaða mótvægisáðgerðir eru fyrirhugaðar til að takmarka áhrifin af slysi. Framkvæmdasvæðið er í nálægð við einn fjölfarnasta þjóðveg landsins en núverandi starfsemi hefur ekki komið til umsagnar hjá Vegagerðinni og með nýrri notkun eykst áhættan enn frekar.

Æskilegt er að fjallað sé um mögulega áhættu fyrir vegfarendur ef slys verður við framleiðslu eða áfyllingu vetnis og áhrif á samgöngur á Vesturlandsvegi. Enn fremur óskar Vegagerðin eftir umfjöllun um hættu vegna umferðar á Vesturlandsvegi á starfseminum og hvaða mótvægisáðgerðir eru fyrirhugaðar til að lágmarka afleiðingar slyss á Vesturlandsvegi á starfseminum, t.d. með uppsetningu H2 vegriðs.

Nú stendur yfir gerð ítarlegra áhættumats þar sem áhætta vegna nálægðar við Vesturlandsveg verður greind sérstaklega og mótvægisáðgerðir settar fram til að takmarka þá áhættu eins og kostur er. Deilihönnun verkefnis mun jafnframt leggja áherslu á hönnun mannvirkja á þann hátt að afleiðingar slyss á Vesturlandsvegi séu lágmarkaðar, t.d. með uppsetningu vegriðs og annars varnarbúnaðar í kringum mikilvægan búnað. Ákvæðum reglugerðar 1050/2017 verður jafnframt fylgt eftir í hvívetna til að tryggja öryggi fólks, eigna og umhverfis.

Veitur 11. febrúar

Nú stendur yfir bygging á nýju spennahúsi í eigu Veitna og nýju rofahúsi í eigu Landsnets sem kemur til með að leysa af hólmi eldri búnað í útivirki. Veitur munu þó í a.m.k. tvö ár eftir spennusetningu á nýju spennahúsi halda áfram að nýta olúgryfjur í útivirki til að geyma spenna þar til þeir verða fluttir annað. Við lok framkvæmda og þegar útirofar og spennar hafa verið fjarlægðir, er ekki loku fyrir það skotið að svigrúm geti skapast fyrir aðra starfsemi á svæðinu, hins vegar er það samtal skammt á veg komið og mörgum spurningum ósvarað.

Veitur benda á að þörf er á að meta mögulega áhættu af starfsemi vetnisstöðvarinnar, t.d. sprengihættu og það mat þarf að taka mið af nálægð við raforkumannvirki Landsnets og Veitna á lóðinni. Þá þarf einnig að meta áhættuna af stórauðinni umferð

Landsvirkjun tekur undir með umsögn Veitna og mun halda áfram samráði við fyrirtækið við undirbúning verkefnisins.

Nú stendur yfir gerð ítarlegra áhættumats þar sem áhætta vegna nálægðar við mikilvæga innviði dreifikerfis Veitna verður greind sérstaklega og mótvægisáðgerðir settar fram til að takmarka þá áhættu eins og kostur er. Deilihönnun verkefnis mun jafnframt leggja áherslu á hönnun mannvirkja á þann hátt áhætta á umhverfi starfsemi sé lágmarkuð. Ákvæðum reglugerðar 1050/2017 verður jafnframt fylgt eftir í hvívetna til að tryggja öryggi fólks, eigna og umhverfis.

stórra ökutækja um svæðið, en gert er ráð fyrir umferð allt að 40-50 flutningabifreiða á dag inn á svæðið. Tengivirkið við Blikastaðaveg er það mikilvægasta í dreifikerfi Veitna og getur félagið ekki afhent raforku til höfuðborgarsvæðisins komi upp bilun eða óhapp í eða við tengivirkið. Þar sem vetni getur falið í sér sprengihættu, kalla Veitur eftir mun ítarlegra áhættumati til að tryggja að rekstur vetnisframleiðslu og áfyllingar við Korpu valdi ekki óásættanlegri áhættu fyrir dreifikerfi raforku. Þá kalla Veitur eftir ítarlegri greiningu á mótvægisáðgerðum til að koma í veg fyrir slys af umferð stórra ökutækja í nálægð við tengivirkið.

Eins og fram kemur í viðbrögðum framkvæmdaraðila við umsögn Vegagerðarinnar verður áhætta vegna nálægðar við Vesturlandsveg greind sérstaklega og mótvægisáðgerðir settar fram til að takmarka þá áhættu eins og kostur er. Deilihönnun verkefnis mun jafnframt leggja áherslu á hönnun mannvirkja á þann hátt að mögulegar afleiðingar umferðarslyss verði lágmarkaðar, t.d. með uppsetningu vegriðs og annars varnarbúnaðar í kringum mikilvægan búnað.